

**VII-ий ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ З'ЇЗД ЕКОЛОГІВ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
(За підтримки Вінницької міської ради)**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ**

Інститут екологічної безпеки
та моніторингу довкілля

**VII-th ALL-UKRAINIAN CONGRESS OF ECOLOGISTS
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION
Congress Proceedings**

**УКРАЇНА, ВІННИЦЯ, ВНТУ
UKRAINE, VINNYTSIA, VNTU
25–27 вересня, 2019**

***VII-й ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ З'ЇЗД ЕКОЛОГІВ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
(Екологія / Ecology – 2019)***

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

***VII ALL-UKRAINIAN CONGRESS OF ECOLOGISTS
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION***

Congress Proceedings

**Україна, Вінниця
25–27 вересня, 2019**

УДК 628.47

Козуб А. П., Федюшко М.П. (Україна, Запоріжжя)

УПРАВЛІННЯ ТА СТАН ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

Відходи є одним з найбільш вагомих факторів забруднення навколишнього середовища і негативного впливу на всі компоненти довкілля. Інфільтрація від захоронених відходів на полігонах, пилоутворення в процесі їх розміщення, вітрова та водна ерозії, інші фактори міграції токсичних речовин приводять до забруднення підземних та поверхневих вод, атмосферного повітря, земельних ресурсів.

Існуючий розрив між накопиченням відходів і рівнем їх утилізації, знешкодження та видалення, загрожує не тільки поглибленням екологічної кризи, але й загостренням соціально-економічної ситуації в цілому.

Проблеми із накопиченням відходів виробництва і споживання – одна з ключових загроз екологічній безпеці держави. Нині в Україні збільшуються обсяги накопичення відходів, кількість полігонів і звалищ для їх захоронення, погіршується санітарний стан населених пунктів. На сьогодні в державі накопичено понад 50 тис. т на 1 км території, з яких утилізується лише 30 % промислових і 4 % побутових відходів.

У Законі України «Про відходи» застосовується поняття «рівень небезпеки» відходів. Небезпечні відходи повинні бути класифіковані відповідно до рівня їх негативного впливу на довкілля та здоров'я населення. Основним міжнародним документом, що надає перелік відходів відповідно до ступеню їхньої небезпечності, є Базельська конвенція про контроль за трансграничним перевезенням небезпечних відходів, яку було прийнято у 1989 р. на конференції представників 116 країн. 1999 року Україна також приєдналася до Базельської конвенції. Базельська конвенція класифікує відходи за видами виробництва, хімічного складу та небезпечних властивостей, із зазначенням 18 потоків відходів та 26 груп відходів, які містять у своєму складі хімічні речовини, що роблять їх небезпечними.

Згідно з реєстром місць видалення відходів на території області розміщено 96 полігонів відходів, з них 60 – полігони твердих побутових відходів.

У 2014 році зібрано та розміщено на полігонах 3 млн. 242 тис. 448 м³ (або 280 тис. 163 т) твердих побутових відходів. Від початку експлуатації на полігонах станом на 01.01.2015 року всього розміщено 31 млн. 966 тис. 320 м³ (або 10 млн. 073 тис. 422 т) твердих побутових відходів, повідомило управління у справах преси та інформації облдержадміністрації.

На сьогоднішній день в Запорізькій області було виявлено 888 несанкціонованих сміттєзвалищ, сумарною площею більше 95 гектарів, сумарний об'єм відходів становив 5052,2895 тонн. З них ліквідовано було 629 звалищ, загальний об'єм відходів на яких становив 658,741, що не є навіть однією п'ятою від загального об'єму.

Проблема відходів і становлення мало і безвідходного виробництва має вирішуватись як на шляху розробки і освоєння технологій, що обмежують утворення відходів, так і на шляху впровадження технологій повної, комплексної переробки сировини.

На даний час розроблено проект будівництва заводу комплексного сортування та переробки твердих побутових відходів в місті Молочанськ Токмацького району Запорізької області.

Мета цього проекту полягає в створенні комплексу з переробки відходів виробництва і споживання, що дозволить виключити вивіз сміття на полігони, одержати максимальний вихід продукції у вигляді товарних продуктів і стандартної вторсировини в ланцюзі рециклінгу, перевести переробку сміття з витратної в прибуткову статтю бюджету. Проект також направлений на економічне і екологічне оздоровлення територій.

Спорудження екологічно чистого виробництва комплексного сортування та переробки твердих побутових відходів як свіжих, які надходять щодня, так і тих які знаходяться на звалищах та старих полігонах, до повного очищення використаної земельної ділянки, приведе до поліпшення екології, припинення забруднення ґрунтових вод та повітря продуктами гниття; вирішення соціальної проблеми-створення робочих місць; налагодження системи роздільного збору сміття.